

ที่ มท ๐๓๐๗.๒/ว ๑๗๔๙

กรรมการปักครอง
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙/ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง หารือการเบิกค่าตอบแทนของคณะผู้ไกล่เกลี่ยและประธานมุมข้อพิพาททางแพ่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดพังงา)

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๐ ลงวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑ ชุด

๒. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ที่ นร ๑๒๐๖/๑๙๖ ลงวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดพังงาหารือการปักครองว่า อำเภอต่างกันทุ่งส่งเอกสารหลักฐานการไกล่เกลี่ยและประธานมุมข้อพิพาททางแพ่งเพื่อเบิกเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะผู้ไกล่เกลี่ย โดยมีคู่กรณีระบุว่า ตัวแทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกับประชาชนที่ถูกล้มลงกองทุนหมู่บ้าน (หนี้กองทุนหมู่บ้าน) ซึ่งจังหวัดพังงามีความเห็นว่า การขอเบิกเงินดังกล่าว ไม่น่าจะชอบด้วยระเบียบกฎหมาย เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านไม่ถือว่าเป็น “ประชาชน” ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๖๑/๒ ประกอบกับตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๗ กำหนดว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เมื่อได้รับการจดทะเบียนแล้ว เงินหนึ่งล้านบาทที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติจัดสรรให้นั้น ให้ถือว่าเป็นเงินของรัฐ ที่มอบให้คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นผู้บริหารจัดการ ภายใต้ระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด การที่คณะผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของอำเภอต่างกันทุ่ง ทำการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างตัวแทนคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกับประชาชนที่เป็นหนี้กองทุนหมู่บ้าน จึงไม่น่าจะเป็นไปตามบทบัญญัติ ในมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่บัญญัติให้คณะผู้ไกล่เกลี่ยทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประธานมุมข้อพิพาทของประชาชน

กรรมการปักครองได้หารือกรณีดังกล่าวไว้ไปยังสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการได้ตอบข้อหารือว่า “โดยที่มาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดว่า “อำเภอหนึ่ง ให้มีคณะบุคคลผู้ทำหน้าที่ไกล่เกลี่ยและประธานมุมข้อพิพาทของประชาชนที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภัยมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอเรื่องที่พิพาททางแพ่งเกี่ยวกับที่ดิน มรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาทหรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ” ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า กรณีมีข้อพิพาทของประชาชนเกี่ยวกับที่ดิน มรดก และข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาท และคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภัยมิลำเนาอยู่ในเขตอำเภอได้ก็สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยในอำเภอได้ ทั้งนี้ ข้อพิพาทของประชาชนดังกล่าวจะเป็นข้อพิพาทของบุคคลธรรมดายังไงนิติบุคคลก็ได้ แต่อย่างไรก็ได้ข้อพิพาทของประชาชนที่จะดำเนินการไกล่เกลี่ยตามมาตรา ๖๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

/พ.ศ. ๒๕๓๔...

พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมได้นั้น คุณภาพทุกฝ่ายจะต้องมีอำนาจในการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้ด้วย กรณีปรากฏข้อเท็จจริงตามข้อหารือว่า อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา ได้ดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางแพ่งอื่นที่มีทุนทรัพย์ไม่เกินสองแสนบาทเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐนั้น โดยที่มาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้กำหนดหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านไว้ว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีอำนาจหน้าที่บริหารกองทุนหมู่บ้าน ตรวจสอบ กำกับ ดูแล และจัดสรรดอกผลรายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุนหมู่บ้าน ออกประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับ เกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้าน และพิจารณาเงินกู้ยืมให้แก่สมาชิกหรือ กองทุนหมู่บ้านอื่นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนด” ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐจะต้องปฏิบัติตามประกาศ ระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านกำหนด และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการพิจารณาเงินกู้ยืมที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนด คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจึงไม่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทนอกเหนือไปจากที่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติกำหนดไว้ได้ ดังนั้น คณะกรรมการผู้ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของอำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา จึงไม่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ในหนี้กองทุนหมู่บ้านซึ่งเป็นเงินของภาครัฐได้ตามบทบัญญัติมาตรา ๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับมาตรา ๙ (๑) (๒) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ เมื่อไม่สามารถดำเนินการไกล่เกลี่ยได้ จึงทำให้ ไม่สามารถเบิกเงินค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายในการเดินทางของคณะกรรมการผู้ไกล่เกลี่ยและประนอมข้อพิพาทได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้ที่ทำการปักคร่อจังหวัด และที่ทำการปักครองอำเภอทุกแห่ง ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ

(นายดลเดช พัฒนรัช)
รองอธิบดี นักบัตรากการแทน
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ
ส่วนอำนวยความเป็นธรรม
โทร ๐ - ๒๓๕๑ - ๘๕๕๖
โทรสาร ๐ - ๒๓๕๑ - ๘๕๕๗